

ERİK AĞACI ÖYKÜ

Edebiyat Kültür ve Sanat Dergisi

MART-NİSAN 2020 YIL: 1 SAYI:2

Herkes aynı geceyi yaşar
ancak başka düşler kurar.

İsmail Türkdoğan

Hasan İldiz

Muhammed Balaban

Murat Öztürk

Muhammed Korkmaz

Ömer Dilbaz

Emine Peker Şansal

Ahmet Ögünç

Kezban Şahin Taysun

Nazlı Aydın

Hatice Eğilmez Kaya

Nermin Güday Kaçar

Harika Ufuk

İÇİNDEKİLER

ERİK AĞACI

2 Aylık Sanat-Edebiyat
E-Dergisi
Yıl: 1 Sayı: 2
Mart-Nisan Sayısı
2020

**SAHİBİ VE GENEL
YAYIN YÖNETMENİ**

Serpil Tuncer

YAYIN KURULU

Serpil Tuncer
Fatma Türkdoğan
Hatice Eğilmez

GRAFİK TASARIM

Cem Toprak

WEB TASARIM

Ömer Can Talu

İLETİŞİM

meltemfas@hotmail.com
dergi.erikagacioyku.com

DÜŞÜNEN ADAM	3
GÜZ SARISI	4
GÖZLERİME BAK	5
ŞAIRİN SÖZLERİ	6
KURAK YALNIZLIK	7
TANRI DAĞLARINDA ZAMAN	8
İNCİLİ TOKA	9
HASRETİM HE-YA	13
UÇAMAYAN KELEBEKLER	16
OTOBÜS	21
KURTULUŞ	23
TEFTİŞ	27
MORCIVERT RADYO	29

Yazıların hukuki sorumluluğu yazana aittir. Dergideki yazılar yayınlansın veya yayınlanmasın verilmaz. Dergideki yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

İsmail Türkdoğan

DÜŞÜNEN ADAM

Parkta hava serin
Parkta adam yalnız
Adam düşünceliydi,
Ve yalnızlığının içinde
Biri gizliydi.

Neden gelmişti yabancı kente
Siyah bankta, siyah elbiseli
Kamburu çıkık bir düşünen adam,
Bir defa yaşamak, yaşamadıklarını
yalancıktan.

Derken adam unuttu
düşündüklerini,
Bir kahkaha salıverdi karanlığı
yırtan.
Hırçınlaştı Çigan melodileri
Belirdi kumlarda ayak izleri
Canlandı Hügo'nun sefilleri
Aşk dilendiler,
Etten kemikten mabedi, bu kentli-
ler diktiler.

Hıçkıra hıçkıra ağlıyordu düşünen
adam
Dudakları kıpır kıpırdı yapraklara
denk
Parkta hava serin
Parkta adam yalnız
Adam düşünceliydi
Ve yalnızlığının içinde
Biri gizliydi.

Hasan İldız

GÜZ SARISI

Herkesin ağzında bir parça türkü
Getirir ve ıhtırır eylülün kapısına
Sıcak bir yazın ağladığı olur
Bir çığlık uzun vadilerden geçer
Ve intihara kalkışır dağ
başlarında.
Değişmeyen tek şey
Cinayete kurulu bir saattir oysa.
Yelkovanı bir annenin yüreğine
zimetlidir.
Son saniye, bir babanın alnında
vurur
Ve cevabı bilinmeyen sorular
sorar
Aşk hâlâ oturuyor mu
Hüznün bir alt sokağında?

İşte güz de gidiyor
Acının karşı kıyısında bir yurdun
müjdesiyle
Güz de gidiyor kuşlarını toplayıp
Çok sevdiği ölümler rahat uyusun
diye.

Muhammed Balaban

GÖZLERİME BAK

Gözlerime bak, yaralarım yüzünden mi?
Yoksa içimdeki karanlık mı korkuttu seni?
Bana ölüymüşüm gibi bakma, içimdeki çiçekler soldu sadece
Ve o çiçeklerin katili yalnızca sensin.

Bilmeni isterim ki kalbiyle sevenler, akılla unutamaz.
Akılla sevenler bir kar tanesinin tene değişti gibi, çok kolay eritip yok eder sevgiyi ve geriye alabora olmuş bir geminin enkazını bırakırlar okyanusun en derin yerinde...

Şimdi içinde bir benim adım olan bütün zamanları takvimlerden yok etmek istiyorum
birçok hafızadan silinmek istiyorum ve şu içimde birikenleri anlatacağım gün benden korkacak herkes.

Mezar taşlarını okuyarak adını unutmaya çalışıyorum...
Mezar taşıma adımı bile yazdırmak istemiyorum...

Bir fani bilecek herkes beni...
Çünkü mezar taşımız bile tek olacaktı ve ben bu hayale ihanet etmek istemiyorum.
Varsın adsız olarak bilineyim...
Aramızda uçurumlar vardı dediğin gibi.

Ben bir başkasının elini tutmamışken, sen bir yabancıнын göğsünde uyuyacaksın ya.
Vursunlar beni şakağımdan...
Kör bir kurşuna yazsınlar adresimi.

Sen içine öfke kamufle edilmiş bir mutluluğu yaşa...

Günün birinde düşerse maskeler, Sana dediğim en son sözü hatırla.
Yaptığın yanına kalmayacak, Acı çekmeni göremeyecek bilemeyecek kadar uzaklarda olacağım.
O vakit arayacağın tek kişi ben olacağım.

Sen helallik diyeceksin ben pişmanlık...

Ama her şey için çok geç olacak...

Murat Öztürk

ŞAİRİN SÖZLERİ

Gecenin en karanlık deminde
dolandı şiirlerin saçlarıma
Ruhuma dokundu nefesindeki şiir
avcısı
Yıldızların parladığını gördüm
göz bebeklerinde
Düştü kükrercesine ruhumdan kır-
mızının son hali

En ateşli şiirlerin şairinin sözleri,
Heyhat kendine âşık etmekte
geceyi...
Feryat figanlar nöbette bir kalbin
pençesinde
Tozlu satırlara hûn olmuş yorgun
bedeni...
Şiirlere hamallıktı payına düşen
servet

Bir şarkının eşsiz melodisini fısıl-
dıyordu âdeta,

Ağır gelen yükünü
omuzlarcasına...
Ruhundaki karanlıklara rağmen
maviye boyadı kanatlarını
Ne söylenen sözler umurundaydı
artık ne de yalnızlık...
Zamanın raksında sessizliğe
bürünüyordu

İpek böceklerini anımsatıyordu
benliği,
Sanki kozasından çıkacak bir
kelebek gibiydi...
Karanlığa kavuşuyordu hayaller,
Hayallerinde yer eden renkler
gözlerinde uçuşuyordu
Biraz yeşil biraz hâki en çok ta
maviye bulan anı son defa
kaldırdı ve...
Ve...
Gözlerini ebediyen tüm renklere
kapadı...

Muhammed Korkmaz

KURAK YALNIZLIK

Bak yükseliyor Mimar
Sinan'ın camilerinde
kubbeler
Sen birinde ay oluyor-
sun diğerinde güneş
Gece ve gündüz birle-
şiyor ellerinde
Bir yakana hüznü
diğerine sevinci
ilikliyorsun

Toprak bir testi ellerin
Âşıkların acılarına
şarap sunuyorsun
Ömer Hayyam'ın
rubailerinden
Kırmızı bir üzüm gibi
kanıyor gözlerin
Yudum yudum sarhoş-
luğuma damlıyorsun

Fuzuli dolduruyor seni
dudağından
Çini işlemeli bir
kadehe
Sen geleceği
gösteriyorsun

Tac mahal inşa edili-
yor Hindistan'da
İçine defnediliyor
aşkın tohumları
Bir yüzün ölümün
bakışı diğeri bitmeyen
güzelliğin

Mısır'a sultan
oluyorsun
Ama bir kuraklığa
tutuluyor yalnızlığın
Bir yağmur dam-
lasına yaslanmayı
bekliyorsun
Parmakları kesiliyor
rüzgârın kanatlarında
Sen hep çocuk kalı-
yorsun sevdanın
ocağında

Ömer Dilbaz

TANRI DAĞLARINDA ZAMAN

Tanrı dağlarında
zaman bir başka geçer
,
Akbabaların çığırtıcı
sesine,
Kargaların çığılıkları
karışarak,
Üşümüş rüzgâr hır-
çınca eser.

Tanrı dağlarında
zaman bir başka akar,
Bembeyaz kar, bozkır-
ların başını okşayarak,
Tanrı dağlarına hüznün
ve sevinçle yağar.
Toprağa karışır âşıkla-
rın nefesini soluyarak

Tanrı dağlarında
zaman hiç durmaz,
Ulurken kurtlar ay
ışığında,
Korkup bıldırcınlar
uyuyamaz,
Ay'a ümitsizce
küsmüş gibi güneş ,
Tanrı dağlarını hiç
ısıtmaz...

Tanrı dağlarında
zaman hiç durulmaz,
Geline bahar açılır
Aygülü,
Koşuşturur bozkır-
larda ak yilkılar,
Sevdasına koşan âşık
gibi hiç yorulmaz.

Emine Peker Şansal

İNCİLİ TOKA

Güz çiçekleri gibi soluk renkli berjer koltuğundan kalkıp, yılların eskitemediği terlikleriyle bütün gün çalışıp, koltuğun altına sıkıştırdığı iki sıcak somunla ümitsizliğine yürüyen yorgun bir inşaat işçisi gibi gitti, camı kapattı. "Bu kış çok çetin geçeceğe benziyor Gülseren." dedi. Hatıraların üstündeki tozu silkeler gibi elindeki tozu bir öfkeyle silerken, nedensiz bir hüznün gelip gözlerine oturdu. "Güneşin çok acelesi varmış gibi çok erken terk etti bu yıl sonbaharı. Çiçekler dalları, yapraklar ağaçları, çimenler toprağı umduklarını bulamamışlar gibi terk ettiler." Güldü. "Yine çenem düştü çok konuşuyorum değil mi Gülseren?"

Acıkmıştı. Yıllarca kürek mahkûmluğu yapmış birinin ayaklarının itiraz edişi gibi ayakları yürümeyi reddediyordu. Gebe kedilerin sakinliğiyle mutfaka doğru yürürken bugün kendini iyi hissetmediğini bir kez daha fark etti. Dolabı açtı, yemek yapacak ne sebzesi vardı ne isteği. Tabağın etrafında kurumuş, sarımsağa dönmüş peynirleri çöpe atarak kalan peyniri ekmeğin arasına koyup yedi. "Zaten artık çok az yiyorum Gülseren, canım bir şey çekmiyor yanlış anlama." dedi mutfaktan savaş mağduru küçük bir çocuk gibi çıkarken.

Tekrar gelip koltuğuna yığılıp kalmadan; ucundan kıyısından görünen, mutsuz bir gelinin edasıyla kendisine göz kırpan denize baktı. Deniz lacivert ve çok dalgalıydı. Bilinmeyen bir tarihin lanetli şehrinin öfkesini içinden atmak istercesine sahile vuruyordu kendini. Bu gece fırtınayı getirecekti yanında emindi buna. Yine o anlam veremediği hüznün yer etti yüreğinde. Yemek tabağına yaklaşan kediye kovalarcasına içindeki hüznü kovmak için kalktı gramofonun yanına gitti, taktı bir Müzeyyen Senar 45'liği. Gökyüzüne çivilenmiş gibi kalmadı. Ne yürüyebiliyor ne uçabiliyordu artık. Ne zaman bu gramofonu çalıştırsa o, hayatının en acı

gününü hatırlıyordu. "Sana da aşına geldi mi Gülseren?" dedi. Gülseren, yüzünde hiç eksik olmayan bebek gülüşüyle, çağılayanların gelip, bakışlarında duraladıkları gözleriyle ve sonsuzluğa uzanan gerda-nına iki kaleyi andıran omuzlarına dökülen at yelesi zifir saçlarıyla ona bakıyordu.

Evliliklerinin birinci yıldönümüydü. Mahir Bey, elindeki hediye paketiyle kapıda Gülseren'e uzun uzun sarıldı. İlkbahar yumuşaklığında buseler kondurmuştu yan-ğına. Gülseren heyecanlı, zamansız açan çiçekler gibi telaşlı, kaymaktan yok olmaktan korkan yıldızlar gibi parlak, asaletini gücünden alan güneş gibi sıcacık, dokunsalar ağlayacak bulutlar gibi nazenin. Mahir Bey'i gramfonun başına kadar gözle-rini kapatarak getirdi. Mahir Bey gözlerini açıp karanlığın içindeki küçük pırıltılar kaybolduğunda

gördüğüne inanama-mıştı. Çok istediği gramofon mistik çağlardan kopup gelen bir denizkızı gibi kendisine gülümsüyordu. Bir kaç şarkıyla zafer sarhoşu bir silahşor gibi dans ettikten sonra "Çok zor durumdayız, elimizdeki her şeyi bu evi alabilmek için elden çıkardık. Bunu alacak parayı nerden....."-cümlelerinin sonunu getirmeden, Gülseren'in bir çift bulutu andıran gözleriyle göz göze geldi. Aldı bakışlarını Gülseren, bıraktı uzaklara. Pencereden bir şeyleri görmek istercesine uzun uzun didikledi karanlığı. Nice sonra yemini tuttu attı başından, usulca o an elindeki hediye paketi yere düştü. "Saçlarımı caddenin sonundaki kuaföre kestirip ona sattım." dedi. "Olsun bir daha uzar, kökü bende zaten." dedi. Dedi...

Dedi...

Daha neler neler dedi de Gülseren, duyan kim? Dipsiz bir kuyuya düşmüştü de Mahir Bey vaveylasını

kimseye duyuramı-yordu. Ama kendisi de yanı başındaki maralın mırıltılarını duymak için kör kuyuların sonsuza kadar üstüne kapanmasını isterdi. O, Gülseren'in upuzun at yelesi gibi saçlarına âşıktı. Geceleri o saçlara yüzünü gömmese uyuyamazdı. Olayı kilimin altına süpürmek isteyen Gülseren "eeee sen bana ne aldın bakalım, ver hediyemi" deyince hıçkırıklara boğuldu Mahir Bey. Ölü bir kırlangıç gibi yerde yatan paketi alıp açtı Gülseren. Aylardan beri istediği incili tokayı kutuda görünce sanki haylaz rüzgârlar gelip gözlerindeki bulutları dürtüklemişlerdi. Sabaha kadar birbirlerine ihanet eden iki suçlu kader ortağı gibi sarılıp ağladılar.

Saçı uzayan Gülseren sonraki yıllarda saçından incili tokasını hiç çıkarmadı. Ve tokenın dişleri gibi değil büyük bir çarkın azılı dişleri gibi birbirlerine sımsıkı kenetlendiler. Bu evde biri kız biri erkek iki çocuklarını, umutları gibi sevgileri gibi geleceğe dair planları gibi katmer katmer büyüttüler. Bu evde yaşlandılar, bu evde öleceklerdi.

Çukura kaçmış gözleri yaşlarla doldu Mahir Bey'in. "Çok sulu göz oldum değil mi, her şeye ağlar oldum değil mi Gülseren?" dedi, gülümserken ona Gülseren. Çok yokluk çektiler, çok yarı aç yarı tok yatmak zorunda kaldılar bu bahçe içindeki iki katlı evi alabilmek için. Şimdi çocuklar ona küskün "Şehirde bir apartmana yerleştirelim seni, müteahhitte verelim evi ne güzel bir villa olur" diyorlar. "Hayır," diyor Mahir Bey. Bedenim, keleklerin kanatlarında

çiçeklerin tozlarına bulaştığında, nefesim ağaçlarımın kokusuna bulaştığında, gelin ne yaparsanız yapın, dedi.

"Çocuklar mı? Ah Gülseren ah, ne hayırsız evlatlarımız var. Oğlun olacak Burak on gündür alışveriş yapmadı bana, kızın olacak Ezgi bir haftadır gelip kirlileri atmadı makineye, bir kaşık çorba yapmadı bana. Ne çok özledim seni Gülseren, bilsen koşa koşa geri gelirdin cennetteki billurdan köşenden.

Kalktı, ağlamaklı odasına giderken balkon kapısını rüzgârın öfkeyle vurduğunu gördü. Kapıyı kapatırken bahçeye şöyle bir göz gezdirdi. Onu bu parıltısı sönmüş bir yıldız olan dünyada bahçesi kadar mutlu eden başka bir şey kalmamıştı. Onlara bakar, sular, temizler, onlarla saatlerce sohbet ederdi. Cennet yavrusu bahçesi de üç ay önce cenneti

tercih eden Gülseren Hanım'ın bu dünyadan sessizce el etek çekişine şahit olmuşlardı. Ve Mahir Bey ile günlerce yas tutmuşlardı. Çiçekler solmuş, dallar zamansız yapraklarını dökmüş, kuşlar ebedi uykuya dalmışçasına susmuş, toprak kan kusmuş, bahçe hayat-tan her gün adım adım uzaklaşmıştı sanki.

Ama bu gece bir başka göründü bahçesi gözüne. Çiçekleri şarkı söylüyor, ağaçlar dans ediyor, rüzgâr bile hangi tarih öncesi çağlardan alıp getirmişse garip bir ezgi tutturmuş kendince söylüyordu.

Sulardan soğuk, geceden zifiri yatağına girdiğinde hatırlamıştı ilaçlarını içmemişti. Olsundu Gülseren'inden ayrılışının 96.gecesi ve yeterdi vuslat vakti gelmişti. Özlemişti titreyen elini, sızlayan dizini, gören gözünü, çarpan yüreğini.

Gecenin en zifiri saatinde uyandı, etrafına bakındı, hiçbir şeyden ışık yansımıyordu. Elektriklerin soluğu kesilmişti, kapılar ve pencereler anlamsız bir kavganın eşiğinde deli gibi bağışıyorlardı sanki. Şiddetli fırtına birilerinden kaçarcasına içeriye sokulmak istiyordu. Mahir Bey el yordamıyla yataktan kalkıp kapıyı buldu, balkon kapısına yöneldi. O an olduğu yere çakıldı. Anlamsız bir korku gelip oturdu yüreğine. Göreceklerinden korkarcasına kapıya yaklaştı, cennet kopyası bahçesi ateşle yanmış, suyla balçıklaşmış, taşla yoğrulmuş gibiydi. Fırtına tarumar etmişti Gülseren'den geri kalan kırıntı hayatını. Mahir Bey, yıkıntılar arasında bir silüet gördü sanki. Beyazlar içinde at yelesi gibi zifir saçlı, masum bakışlı, bebek gülüslü biri. Tanıdı; kendisine uzanan eli tutmak için koşar adım ilerledi. Tuttu pamuktan yumuşak ellerini, avuçlarına aldı.

Gülseren, gülleri kışkandıran gülümsemişlikle avuçlarını açtı. İncili tokası elindeydi. El ele tutuşup cenneti imrendiren bahçede kelebek kanatlarında kayboldular.

Günler sonra çilingirin yardımıyla açılan kapıdan içeri giren Burak ve Ezgi hiçbir yerde babalarını bulamadılar, telaşla her yere baktılar, nitekim Ezgi'nin balkondaki çığlığıyla her şey anlaşıldı. Mahir Bey, balkonun hemen altında yüzükoyun kurumuş kanlar ve parçalanmış çiçekler içinde yatıyordu. Dudaklarında anlamsız bir tebesüm gözlerinde uzaklara dalıp giden bir çocuğun huzuru, sağ avucunda Gülseren'in incili tokası.

Ahmet Öğünç

HASRETİM HE-YA

Rüzgâr bahçedeki yaşlı iğde ağacının dallarını okşarken, kadife perdeli arka komşunun evinden gelen ninni sesi, fer-yadın baskısı altında kayboldu. Salon duvarındaki saatin bir elli yıla yakın sağa sola devinen sarkaç tıkırtısı durdu. Yaşanmışlığın ardında kalan nesneler belirsizliğe taşındı. Sükût, çoktan gelip boşluğa kuruldu. Yerdeki kararmış taban taltaları çivilerini dışa vursa da mahzundu. Sinek pisliği ile renk değiştirmiş floransan lambanın aksi duvara yansımada, camdan dışarı sokağa yol alan huzmeler kim-senin içini aydınlatmadı. Mutfaktaki iftar hazırlığı çeşitli yemek kokuları, keyifli sesleri ile gıcır gıcır öten billur bardağın tatlı

sesi, her şey ama her şey sustu. Güzel günlerin yadigârı fotoğrafı taşıyan duvardaki çivi de boynunu bük-müştü. Salona ayrı bir güzellik katan dev ayna, o da kararmış, güzel görüntü vermeyi bırakmıştı...

Ya, o eski sevinç-ler... Mutluluklar... Odaları çınlatan şen kahkahalar... Küçük adımlı çocuk koştur-maları, ciyak ciyak çocuk naraları, hopla-yanı zıplayanı... Kapı arasındaki fısıltılar... Gece huzurla kapanıp, gündüze umutla açılan gözler... Hepsi hepsi bitti birden bire... Bahçedeki yaşlı iğde ağacı ve asma bile kederle soldu... Gün inmek üzere, tatlı kızıl-lık her yeri sarmıştı, o, etrafını kuşatan küçük kızı Hacer ve

büyük gelini arasında harap halde gözlerini tavana dikti ve soru-ları cevapsız bırak-mıştı... Sonunda hazan geldi, "Memnune gelin ölmüş" denildi... Konak ağlama, uluma ile sallandı...

İşte o günden sonra Bucak Mahallesi'ndeki konağın üstüne gün doğmadı. Hep üze-rinde kara sisler dolaştı. Fareli konak olarak anılmaya baş-landı, kendi haline terk edildi. Artık konağın sultanı yoktu. Memnune gelinin acısına dayanamayan; gençliğinde Ekselans, orta yaşta Hacı Ömer, son dönemlerdeki namıyla 'Cüppeli', üç gün sonra dükkâna geldiğinde 'veresiye satan-peşin satan' tab-losunu yerde gördü.

Ayağının ucuyla ileriye itiverdi. Sonra elindeki su bardağını üzerine düşürdü, cam çerçeve darmadağın oldu. Beş dakika sonra peşin satan adam figürü suyun etkisiyle silindi. Veresiye satan adam, benim iç halim dercesine uzun uzun baktı ona.

Ay geçmedi, tüm hastalıkların saldırısına uğradı. Yedi düvele karşı savaşılan dedeleri gibi o da kırk türlü dertle savaştı. Savaşta yenilmedi, gücü oranında karşılık verdi. Geldiği yere gideceği anı bulduğunda sevgilisine kavuştu. Kalabalık halk onu omuzlarında taşıdı, Çarşı Cami önündeki musalla taşına. Üçü, yedisi, kırkı hüzün içinde yerine getirildi. Geleneklerin harfiyen yerine getirilmesiyle sanki her şey bitmişti. Herkes çekildi barınağına.

Yıllar geçti, Hacer, ailenin altmışlık küçük kızları; "Sılai Rahim" dedi, düştü yola. Bir sabah Ankara'dan Bolvadin otogarına

giren otobüsten öğleden sonra indi. Onu karşılayan olmamıştı. Zaten kimseye zahmet vermek istememesi onun doğal haliydi. Yeğenlerine, "ben geliyorum" demedi. Abi ve diğer erkek kardeş ise ne zaman geleceğini sormamıştı bile. Otogardan bindi bir taksiye, indi Bucak Mahallesi'nin Kasaplar aralığının başında. Dikildi, özenle ileri geri baktı. Acaba bir tanıdıkla karşılaşır mıyım düşüncesindeydi. Meşhur Bucak Çeşmesi, hemen onun arkasındaki fırıncı İsmet Aba'nın fırını da yoktu. Kimsecikleri görmedi, sanki mahalle, sokak, komple terk edilmişti. Çarşı fırınının alınan ekmeğin konumdan komşudan saklandığı dönem bitmişti. Her evden gelen hamur tekneleri yoktu artık. Çocukluğunda, fırının külüne gömülü çaydanlık; içindeki ıhlamur, Kâbe kamışı, karanfil kokusunu sokağa yaymıyordu. Gemicilerin, fabrikadan alınan sert sarı

buğday unundan yoğrulan hamurları getirip, ev ekmeği yapan da kalmamıştı.

Küçük valizini eline aldı, baba evinin önündeki basamağa çıkmadan, ahşap kafesli pencerelere dikkatlice baktı.

Dantel perdeler onun çocukluğunda tarihe karışmış, yerini naylon tüllere bırakmıştı. Onun beklentisi, bir kanadı açık pencereden sızan ufak esintinin perdeyi yalaması ve bir hareket, bir canlılığa şahit olmaktı. Göremedi, kafes çıtalarını kaplayan örümcek ağlarından başkasını.

Kapıya yöneldi, üç basamağı yavaş yavaş çıkarken, orada bacağında kadife şalvarı, başında çarı ile annesinin oturduğu anlar geldi aklına.

Mavi boyalı ahşap aynalı çatal kapının mandalina basmadan, konum komşunun, "hey biz geldik, kapıya bakar mısınız!" dercesine, mandalı üç beş kez basıp bırakarak, 'şak şak' sesini hatırladı. O kapıyı çalmadı, bastı mandala ve daldı içeriye. Yerler bayan ayakkabılarıyla doluydu. Hoplaya zıplaya boşluğa bıraktı ayakkabılarını. İkinci kapıdaki tülü sıyırdığında evin gelini; "Ooo Hacer abla!" deyip sarıldı. Oturanlarda ayaklandı. Zaten akraba günü varmış. Hepsi sarıldılar Hacer'e, "maşallah, hiç değişmemişsin!" sözleriyle. "Oturalım hele, he-ya'nızı bozdum. Kaldığınız yerden devam edin de, ben de memlekette olup bitenleri öğreneyim." diyerek he-ya'ya dâhil oluverdi. Özlemişti geçmişin he-ya'larını, özlemle arıyordu, ama ne Ankara da he-ya yapılacak kişi, ne de zamanı vardı...

Perdenin kenarından güneşin kızılığı içeri vurmuştu. Misafirlerde bir telaş başladı; akşam oldu gidelim gayri diyenlerle akşama ne pişirsem sorusunu tekrarlayanların sözleri birbirlerine girmişti. Birden kalktı gençlerden biri. Gelin hanım, "Aha, bu ne birdenbire zengin kalkışı..." derken, hemen hepsi; "Hacer, bize de buyur gel gitmeden, Allah'ını seversen!" diyorlardı. Giydiler pardösülerini, o ihtişamlı aynanın karşısında eşarplarını düzeltip çıktılar dışarı. "Yine buyurun gelin, bize de buyurun, biz de bekleriz, haydi güle güle!" sözlerini kırk kere tekrar ederek yola indiler. Hemen hepsi de birer tonluk, yürümekte zorlanıyorlar, bir sağa bir sola, eğile kalka, paytak paytak ördek yürüyüşü ile uzaklaştılar. İkisi "ya anam, ben yürüyemem!" sözü ile oğullarını çağırıp otomobille evlerine yol aldılar.

Kezban Şahin Taysun

UÇAMAYAN KELEBEKLER

Huzur yeryüzüne niye eşit dağılmaz ki? Zulme yenik düşer hep mutluluklar... Ama niye? Kınalı kuzularım, Sarı Seçil'im... Servi boylu Mert'im. Beni anlamanızı isterdim şimdi... Sizlerden ayrılmak beni üzmedi sanmayın, sakın.

Darmadağın hissettim kendimi... Böyle olmasını istemezdim. Olmadı... İstedğim gibi gitmedi hiçbir şey. Özgür olmayı beceremedim. Hiç kimsenin görmediği ancak sadece benim gördüğüm gözlerle örülü bir kafesin içinde yaşadım hep. Baskılar ve mecbur bırakılmalar beni çok yordu. Kanatsız kelebek gibiydim. Doğduğumdan beri kanatlarımı fark etmemem için uğraşırlar. Kimler mi?

Sözde dört dört-lükler! "Yazgını yaşa," deyip durdular. Eminim yanımda duran kadının yaşamında da benzer şeyler olmuştur. Kim o? Bilmiyorum. Ben de bugün karşılaştım. Aynı yolun yolcusuyuz nasıl olsa, tanışırız elbet.

Yolculukları hep sevmişimdir. Kısa ya da uzun hiç fark etmez. Hiç unutmuyorum bir gün, Gülhane Parkı'nda dolaşırken yaşlı bir çift görmüştüm. Giysileri eski püskü idi. Kadın tekerlekli sandalyede, adam ise kadının sandalyesini yürütüyordu. Durdu adam. Çantasından bir simit çıkardı. Sonra onu ikiye ayırdı. Bir parçasını kadına verdi. "Teşekkür ederim," diyordu kadın. Adam

ise, "Ne yaptım ki hayatımın tadı! Afiyet olsun!" diye yanıtlıyordu. Huzur böyle bir şey olmalıydı; yolunda gitmese de hayat, el ele verip gülümsemeye çalışmaktı. Oysa bunu çoğu zaman başaramıyorduk. Kederlerin gölgesinde burnumuzun dibindeki güzelliklerin farkına varmadan geçip gidiyordu zaman! Baharın gelişini, ağacın çiçek açışını ve bir arının menekşeye konuşunun büyüsunü hissedemedim...

Bir gün rüyamda rengârenk menekşe tarlasına bakan çift katlı bir kır evindeydim. Pencereden dışarı bakıyordum. Kara bulutların arasından çıkan güneşi hayranlıkla izledim.

Merdivenin basamaklarında ise kırmızı güller ve yanan mumlar vardı. Bahri yukarıdan, "Hadi karı-cığım, gel yanıma!" diyordu. Nasıl da dokunaklıydı bakış-ları; içinde aşk vardı! Uyandığımda hıçkırarak ağlamıştım. O gün Bahri'ye kendisinden bir eş olarak beklen-tilerimi söylemiştim. "Böyle şeyler ancak filmlerde olur, sen çok hayalperestsin," deyip gülmüştü sözlerime.

Yanımdaki kadına dair merakım artıyor. Az daha dayan, diyorum kendime. Öğreneceksin nasıl olsa... Başka şeylere odaklanmak istiyorum. Hayatımda güzel şeyler yok muydu, gerçekten? Dedemin bağ evinde kuzine-nin üzerinde kaynayan çaydanlık ve altında uyuklayan kara kedi! İki bisküvi arasına konulmuş pembe lokum... Bunlar içimde coşku uyandırıyor. Ya Sonra? Siyah beyaza dönmüş bir hayat benimkisi! Sevinç katillerim yüzünden olsa gerek!

Ah, hayat! İyi ya da kötüye hep gebe bırakır insanı. Onun çatallı yollarında pek çok insan tanırız. Unuttuklarımız çoktur ancak en kötülerini asla unutamayız. Niye mi? Onlar içimizde gömütlükleri olanlardır. Gönlümüzde yer etmeyi hiçbir zaman başaramamış, yaşarken bizi yarı diri bırakanlardır. Bencil ve katı yüreklidirler. Varlığımız hep fazla gelir onlara! Kendimizi kötü hissetmemizi sağlarlar. Oysa iyiler öyle mi? Onlar tam tersine değerli ve önemli olduğumuzu ispatlarlar bize.

Ah, yağmur çiseliyor! Ne çok severdim böyle havaları! Yağmur sesi, içimde kıpırtı oluştururdu. Görmesem de o kadının yüzünü, içini okuyor gibiyim... Biz kadınlar birbirimize az çok benzeriz. Tek farkımız, birimizin diğerinden daha özgür olmasıdır belki de. İç içe geçmiş Matruşka bebekler gibi. En içte olanın özgürlüğü yoktur. Annem gibi...

Annem! Yaşam denilen boş sepeti bol miktarda hüznle doldurmayı seven bir kadındı! Evini kendi şüpheleriyle donattığı hapishaneye çevirmişti. Akıllı kocasının onu aldatma çağı korkusu ile meşguldü. İnsanları çekirtmekten zevk alırdı. Onun niçin böyle davrandığını anlamakta güçlük çekmişimdir hep. Cadı görümce-ler, dili uzun kayınlı, pinti kayınpeder ve olumsuz ilişkilerle dolu bir hayat hikâyesi vardı. Tamam da bu kadar bozuk karakter onun hayatına nasıl toplanmıştı? Bazı talihsizlikleri yaşadığı doğruydu. Nitekim on sekiz yaşındayken annesini kaybetmiş ve yaşamı boyunca üvey anne entrikalarıyla uğraşmıştı. İki çocuğunu bir yaşına bile gelmeden yitirmişti. Sonra doğan iki çocuğu hayatta kalmış ancak onları da kocası büyüttü. Kızlarının bilinçaltına sürekli "Bir gün kendisinin de öleceği ve kocasının çocuklarına üvey anne getireceği" yargısını

yerleştirmişti.

Yıllar geçmişti. Korkulan olmamıştı. Annem ölmemiş, babam başka biriyle evlenmemişti. Fakat daha kötüsü oluşmuştu. Kötü üvey anne rolünü annem kendisi üstlenmiş, öz kızlarına acımasızca davranır olmuştu. Çocukluğumda babamın kızgın anlarında annemi dövdüğünü de görmüştüm. Annem bu hale nasıl gelmişti ki? Yoksa o, iyiliğin var olduğuna dair umudunu mu kaybetmişti? Belki bu yüzden mutluluğun tanımını yapamadım ben. Uğradığım haksızlıklar karşısında direnemedim. Bahri'nin yanında zavallı bir kadın oldum.

Bahri'ye ilk başkaldırışım da sindirilmiştim zaten. "Tamam, boşan o zaman! Kolaysa başar bunu! Çocuklar benim yanımda kalacak, bunu unutma! Haydi, sana güle güle!" demişti. Beynimden vurulmuşu dönmüştüm. Ben

çocuklarımdan ayrı nasıl yaşayabilirdim ki? Demek ki, onun için hiçbir değerim yokmuş! Oysa birincilikle okul bitirmiş yüksek hemşire bir kadındım. İnsanlara yardımcı olmayı seviyordum. Evlendikten sonra bana, "Hayır, izin vermiyorum!"

Çalışmayacaksın. Evde çocuklarının başında duracaksın! Bırak başkalarına hizmet etmeyi! Geç bunları geç, Nilüfer!" demişti. Nedense adım onun ağzından donuk bir ifade olarak çıkardı ve hiçbir zaman hoş bir melodiye dönüşemedi...

Dışarıdan beni görenler zengin yaşamıma imreniyorlardı. Belki de haklıydılar... Zamanımın çoğunu Londra'da geçiriyordum. Matruşka bebeklerin en dışta olanı gibi en özgürü ben olmalıydım, değil mi?

Öyle olmadı işte... Bahri'nin Moskova'dan getirdiği Matruşka bebeğe bir başka yönden benziyordum. Onun villasının eşyaları arasına konulmuş bir bibloydum. Gideceği yerlere ise şoförle taşınan... Araba kullanmak istediğimde, "Senin gibi aptallar araba süremez!" diye karşı çıkmıştı Bahri. Sevmediğim müze ve sergilere zorla götürürdü beni. Bu sırada, "Surat asma! Mutlu rolü yap. Gülümse!" derdi. Öyle ya! Matruşka bebekler her zaman gülümserdi, ağlayanı hiç üretilmemiştir. Ancak o günden sonra rol yapamadım.

Moskova'dan döndüğü gün çok farklıydı Bahri! Çok şaşırmıştım. Hangi dağda kurt ölmüştü acaba? Çocuklarının yanında Moskova'dan getirdiği pırlanta kolyeyi boynuma takmıştı. Bunun gerçek sebebini öğrendiğim gün yıkılmış ve günlerce kendime gelememişim. Sonrasında

Bahri'nin yeni hamlelerinden korkar olmuştum. Bir gün bir yolunu bulup çocuklarımı benden soğutmayı da başarmıştı.

Zaman geçtikçe eridim, yok oldum. Antidepresan ilaçlar girdi hayatıma. "İçimde fırtınalar esiyor. Dalgalı bir deniz gibiyim. Ne olur, dindirsin bu acıyı! Sakinleşsin ruhum! Yüzüne bakılmayan kadın, sevilmeyen kadındır, değil mi Doktor Bey?" demiştim psikiyatristime. Şaşırmıştı Doktor. "Siz güzel bir kadınsınız Nilüfer Hanım! Başkalarının sizi sevmesi önemli değil, siz kendinizi sevin," demişti.

Herkesin derdi başkadır... Yanımdaki kadın kim bilir neler yaşamıştır da buradadır? Ona dair öğrendiklerim şunlar; kocası alkoliğin tekiymiş ve öldüresiye dövermiş onu. En son karısına yaptıkları ve söyledikleri gazete manşetlerine konu olmuş.

İşin gerçeği biz o kadınla duyarsızlığa asılı kalmış iki çığlık-tık! Gazete sayfalarına konulunca fark edildik. Aramızda sayfa ayrımı vardı sadece. Ben birinci sayfa haberi idim, o ise üçüncü. Oysa benzer bir kaderi paylaşmıştık.

Birinci sayfada, yürek sızlatan bir haber daha vardı. Sayfanın alt köşesinde "Sevgili Nilü," diye başlayan bir mektup... Bu, bir denizci subayının intihar etmeden hemen önce karısına ve sevdiklerine yazdığı veda mektubuydu. İftiraya kurban gittiği için haksız yere hapis yatan yarbay, serbest bırakılmasının ardından tekrar hapis haneye gönderilme kararı çıkınca bunalıma girmiş ve onurunu inciten olaylar karşısındaki düşüncelerini de yazmıştı mektubuna.

Haberin altında subayın mutlu günlerinden bir fotoğraf karesi vardı. Karakaşlı, kara gözlü ve aydınlık yüzlü bu adamın gözlerindeki asil bakış ve dudaklarındaki gülümseme, onun nasıl bir insan olduğunun ipuçlarını veriyordu aslında. O yürekten bağlı olduğu hayat arkadaşı Nilüfer Hanım'a sevgi ve saygıyla seslenen duyarlı bir eştı. Hiç kuşkusuz muhteşem bir baba, harika bir evlat ve iyi bir kardeş olmalıydı da. Yazık olmuştu; hain bir kumpas onun intiharına sebep olmuş, ailesini de acıya boğmuştu.

Aynı sayfanın üst köşesindeki fotoğraf karesi ise bana aitti. Haberin başlığında "Payam Holding'in Yönetim Kurulu Başkanı Bahri Ayaz'ın karısı Nilüfer Ayaz başına dayadığı tabanca ile intihar etti" yazıyordu. Haberin devamı şöyleydi: "İntihar sebebinin kocasının Moskova'da oyuncu sevgilisi Mucize

Şahin ile gazetelerde yayımlanan samimi fotoğrafları olduğu söyleniliyor..."

Anladım ki, zamanın geçişini takvim yapraklarıyla ayırımsarken, bir gün bir tarihte durur ve gerisini görmek istemeyebilir miş insan!

Aslında, kadını erkeği yoktur vicdanın! Benim başıma gelenleri yaşayan her kadın gibi, ben de Bahri'nin çifte ahlak anlayışına hayret ettim. Hak ve özgürlükler yalnızca zalimler için var görünüyordu bu dünyada...

O yarbayla benzer bir düş kırıklığı yaşamış olmalıydık ki; ikimiz de sonsuz bir yolculukta karar kılmıştık. Bir daha dönmemecesine bu alçak dünyaya... Kör çıkmazda kaldığımız o noktada iyiliğin, adaletin ve barışın evrene geleceğine dair ümidimizi yitirmiştik. Tıpkı annem gibi... Annemle ilgili biz çocuklarının görmediği şey ise onun

yaşarken öldüğüydü. Onun görünen boyutu yalnızca iki ayaklı bir canlı oluşuydu. Duyguları yoktu. Çünkü yaşama sevinci çok önceden kurşuna dizilmişti.

İstanbul'daki bu camide iki kadın var.

Tabutlarımız yan yana. Ne ilginç! Yalan ya da gerçek olduğu ayırt edilmese de göz yaşları dinmiyor bu avluda.

O kadının haber başlığında ise şöyle yazıyor:

"Yine Erkek Terörü! Katil koca Kazım Duruşunları söyledi: 'Karımı her zamanki gibi dövdüm ama bu kez öldü.'"

Nazlı Aydın

OTOBÜS

Otobüste tam da karşımda oturuyordu. Kirli elleriyle belki de en çok kirli vicdanıyla karşıma çıkmıştı. Vicdan muhasebesini henüz tamamlamamış oluşu sürekli oynaşan göz bebeklerinden anlaşıyordu. Morarmış gözaltları ve bayağıdır kesilmemiş olduğunu fark ettiğim uzun el tırnakları, kahverengi salaş penyesi ve bol pantolonu, penyesinde yer edinmiş lekeler ile otobüstekileri korkutması da cabasıydı. Belki de korkutmamıştı. Yalnızca ben ürkmüşüm, belki bu da bir ihtimaldi. Düşük göz kapağı, alnındaki kırışıklık, yorgun bakışları yaşının ileri olduğunu ele veriyordu. Belki kırk, belki kırk beş ancak elli değildi.

Küçük kız çocuğunun gülüşü geldi kulağıma. Onun da kulağına aynı ses çalmıştı. Gayriihtiyari ikimiz de kıza baktık. Kızı ondan korumak istedim. Bunu neden istedim bilmiyorum. Galiba onu da incitmesinden korktum. Kimse onunla konuşmamalı o kimseyle iletişim kurmamalıydı.

Yaşlı bir kadın bindi sıradaki duraktan. Yaşlı kadına yer verdi. Onun iyi biri olduğunu düşünmek istedim.

Hayret! Muhayyilemde bile iyi biri olamıyordu. Yaşlı kadının duasıyla yüzünde tebessüm belirdi. Tebessümü bile bir katilin soğukkanlılığını barındırıyordu. Onunla karşılaşmadan önce hayatının

nasıl olduğunu tahayyül ettim. Onun da evde bir bekleyeni var, kapıyı çaldığında boynuna atlayacak bir evladı olabilirdi.

Hayır, bunu ona yakıştırmamıştım, zalimleşecektim biraz ama durakta birlikte beklediğim bu adamın duraktakilerle kavga edişi, ağza alınmayacak hakaretlerle bir genç kıızı itekleyip otobüs geldiği için tartışmasını yarıda kesmiş olması...

Hayır, bu iri yarı ve kibarlıktan yoksun adam evlenmiş olmalıydı. Hele kız hiç olmamalıydı. Kibarlıktan yoksun bu adamın bir meleğin kalbini kırması işten bile değildi.

Otobüs ne kadar da yavaş gidiyordu. Bu adamın nerede ineceği bana meçhulken bir an önce inmesini çok istiyordum.

Çünkü iki durak sonra ben otobüsten inecektim, küçük mahallede onunla tekrar karşılaşmak istemezdim. Acaba, kendini ifadeden yoksun olduğu için mi kavga etmişti? Durakta kavga sahnesini hatırlayınca diksiyonunun çok da düzgün olmadığı ortadaydı.

Aman canım... Her derdini anlatamayan da kavgaya başvuracaksa işimiz iş.

Nihayet hızlanan otobüsten inmek için izin istedi şoförden. Onun yerine oturan teyze arkasından "Aman, ne efendi insanmış, koskoca yolu ayakta

gidiverdi. "diye met-hiyelerini sıralıyordu. Aslında efendi değil, ne kadar kaba bir adam olduğunu anlatacaktım ki, hızlanan otobüsle birlikte ineceğim durağa gelivermiştik.

Hatice Eğilmez Kaya

KURTULUŞ

Keşke bütün tutsaklıklarımızdan kurtulsak bir gün... Alın yazımızın bir oyunu gibi görünen tasalarımızdan. Bazı kuşlar gibi hür olsak ya da günışığı kadar asude.

“İnsanlar hür olarak doğar ama her yerde zincire vurulmuş olarak yaşarlar.” diyen Jean Jacques Rousseau da özgürlüklerimizin kaybından duyduğu kederi açık etmemiş midir?

Kurtuluş bazen başlı başına bir mucize, bazen de küçücük çocukların bile cevabını bildiği bilmeceler kadar kolay.

Her insan kendisini bağlayan zincirlerden şikâyetçi değildir. Birisi için alışkanlık olmuştur esaret, bir başkası için ise üzerinde durup

düşünülecek bir dert bile değildir. Nelerden kurtulmak ister insan? Hiçbirimizin tutsaklığı bir diğerininkine benzemez. Parmak izlerimiz gibi farklıdır tutsaklıklarımız. Bazıları maddî, bazıları manevî zincirlerden ötürü gözyaşı döker. Kimi bir kötünün, kimi de kendi nefsinin kölesi olmuştur.

Bu hayalden dünyayı gerçek sananlar için dünya geniş, eğlenceli ve rengârenk bir mekân özelliği gösterirken hakikatin farkına varanlar için gurbet yeridir, geçici bir süre dinlenilen gölgeliktir, sefası yok cefası çok olan diyardır. Bu durumda mana gözü kapalı insanlara göre ölüm faciayla ve yok olmayla eşanlamlı, korkutucu bir olayken gönül ehli için gurbetten kurtuluşun, sılaya

kavuşmak demektir.

Bir kuş türü biliyorum, hepimize çok benzeyen. Evlerimizde sık sık rastladığımız; mavi, beyaz, yeşil ya da sarı kanatları olan, gözleri ışıltılı fakat yüreği fazlasıyla ürkek bir kuş türü... Güzel sesleriyle muhabbetin simgesi olan bu türden kuşlar birer kafesin ev sahipleridir ya da zorunlu misafirleri... Esir doğup esir ölürler onlar. Sahipleri lütfedip kafeslerinin kapısını açarlarsa, çıkıp odalarda bir iki tur atarlar. Aksi takdirde mahpushanelerinin içinde çırpınmazlar bile “Beni biraz sal da uçayım” diye. Onların daraltılmış dünyaları bana hüzün verir.

Gerçi, şunu da unutmayalım ki bu türden canlılar için özgürlük ölümle eşanlamlıdır. Kurtuluş hayalleri kuramamalarını kınamayalım o zaman.

Bir de çayır kuşları var. Onlar özgür doğar, özgür yaşar ve özgür ölürler. Üstelik sahip oldukları bu nimet uğruna isyan çıkartmalarına, minicik bağırklarına oradan oraya vurmalarına da gerek yoktur. Özgür yaşayabilmek ayrıcalığı onlara atalarından ve genlerinden mirastır. Uçsuz bucaksız kırlarda, yemyeşil ağaç dallarında bahtı yar bir ömür sürerler. Yeter ki eli sapanlı, sırtı tüfekli bir âdemoğluyla karşılaşmasınlar. Tabiatın cömert koynunda, diledikleri gibi şakırlar bu çayır kuşları. Bazen evlerimizin pencerelerinden tutsak bir hemcinslerine bakıp onun için üzülürler. Nameli sesleriyle dışarı çağırıp onu, oyunlar oynamaya davet ederler. Kafesteki bedbahtın yaralı kalbinde ne fırtınalar kopar o zaman,

kim duyar?

Yunan asıllı tanınmış bir din adamı, aynı zamanda da düşünür olan Demophilus tutsaklığın sınırlarını şöyle belirlemiştir: "Seçimlerin olmadığı yerde kölelik başlar." Bu demektir ki bizler eğer hür irademizle tercihlerimizi gerçekleştiremiyorsak tutsak yaşıyoruzdur. Bence tercihlerimizi belirlerken başta vicdanımız olmak üzere birçok kurala kendi beynimizle ve kalbimizle riayet etmek kölelik değildir. Aksine insan olmanın başta gelen şartlarından birisidir. Yeter ki başkalarının bizim önümüzdeki tercihleri yok etmelerine veya bu tercihlerden birine bizleri mahkûm etmelerine izin veremeyelim. Çünkü seçeneklerimiz azaltıldıkça tutsaklığımız çoğalır. Özgürlük seçenek çokluğudur aslında.

Kurtuluş denince hepimizin aklına şüphesiz sadece bizim değil, bütün doğu halklarının tarihlerine sırmalı harflerle

yazılan İstiklâl Savaşımız gelir. Samsun'da başlayıp, Ankara'da resmi adı konan, Afyon'da anıtlaşıp İzmir'in masmavi sularında son bulan İstiklâl Savaşımız. Bir İzmirli olarak ilk kurşun anıtını ne zaman görsem;

Sütçü İmamların, Kara Yılanların, Nene Hatunların adını ne zaman işitsem içimi sevinç ve gururdan örülü bir his kaplar. Emperyalizm olarak adlandırılan; Mehmet Akif'in tek dişi kalmış canavar dediği eti, kanı, canı ve ruhu olmayan garip mahlûk en etkili darbesiniengin gönüllü Anadolu insanından yemiştir geçtiğimiz yüzyılın başlarında. Peki ya ölmüş müdür? Ne yazık ki hayır... Şu anda dünyanın dört bir yanında dolanıyor ağzından salyalar saçarak ve tırnakları kanlı.

Her kurtuluş beraberrinde emeği gerektirir. Emek harcamasak eğer, sadece şikâyetçi olduğumuzu kurda kuşa, anlatarak dolanırsak etrafta, hiçbir olumlu sonuç elde edemeyiz. Başkalarından bir şeyler umarak, miskin miskin hayaller kurarak, düşlerimizde zafer şarkıları söyleyerek huzurun mahallesine bile yaklaşamayız. Herhangi bir tutsaklığımızdan kurtulabilmemiz için öncelikle kendi güç ve yeterliğimize güvenmeliyiz.

Bana öyle geliyor ki gücümüzle doğru orantılıdır özgürlüklerimiz, esaretimiz ise acimiz kadardır. Bizler kurtlar sofrasına benzeyen dünyada güçlü olmakla, aciz yanımızı kem gözlerden saklamakla yükümlüyüz. Kurt olalım demeye de dilim varmıyor. Kurtluk zor zanaat! Hiç değilse kuzu da kalmayalım eğer kana bulanmış dişleriyle bize bakan yaratıklar dolanıyorsa

etrafta. Silahlar edelim, kılıçlar kuşanalım, kendimiz ve sevdiklerimiz için

sırtımızda fazlaca ağırlık yapmayan zırhlar oluşturalım. Hayatta kalmanın ve ayakta durmanın gereklerini yerine getirelim. Fakat herkesi kurt belleyip kimsenin günahını da almayalım, olur mu?

Bazı bağlar vardır bizler için hazırlanmış. Hiç kimse kötü bir söz söyletmez kendisini mih gibi tutan bu türden bağlara dair.

Hani Türk halkının ortak duyuş ve düşünüşünün aynası olan manilerimizden birinde de söz edilir ya bu tadı hakkında tartışmaya bile fırsat bulamayacağımız esaretimizden: "Değme zincir kâr etmez zülfün teli bağ bana" Yârinin saçlarının kokusu mudur acaba âşığı felç eden yoksa rengi mi?

Tutsaklık kavramının zıt anlamlısı olan özgürlük bağımsız

hareket edebilme, düşünebilme ve düşündüklerimizi söyleyebilme halimiz olsa gerek. Eğer özgürsek hiç kimse kendinde bizi herhangi bir konuda kısıtlama hakkı ve gücü bulamaz. Tutsaklık bu anlamda istediklerimizi yapamamaktan çok istemediklerimizi yapmaya zorlanmaktır. Fakat şunu da belirtmeliyiz ki sınırsız özgürlük talebinde bulunmak da bir ömür boyu esir yaşamak gibi yanlış bir davranış tarzı olurdu. Modernlik kisvesi altında böyle bir hatayı işlemek; akli, benliği ve ruhu olan insanın düşünmeden ve hissetmeden yaşayan hayvan seviyesine inmesine neden olur. Toprağa bağlı yaşayan bitkilere ve toplumsal bir varlık olan insana oranla hayvanların özgürlükleri neredeyse sınırsızdır. Aslında hayvanlara bile dikkat ettiğimizde belli başlı sınırlar dâhilinde yaşadıklarını görebiliriz.

Kurtuluş üzerine hamasî sözler söylemek, nutuklar atmak galiba yapılacak en kolay iş. Oysaki aslolan bu değildir. Lezzeti hiçbir meyvede olmayan özgürlük için birtakım fedakârlıkları göze almalıyız. Zira özgürlüğün sadece tadı güzel değildir. Beden ve ruha kazandırdıkları kıymetli kılar onu. Orhan Veli de bir şiirinde bu konudaki adaletsizlikten dem vuruyor: “Neler yapmadık vatan için, kimimiz öldük, kimimiz nutuk söyledik” Fakat nedense ölenlerin, kurtuluş uğruna kendisini ateşe atanların değil, nutuk atanların borusu öter her zaman. Olsun belki de her şeye rağmen ölmek lazım bir şeylerin uğruna! Yoksa kurtuluş uğruna ölmeyi değil yaşamayı mı tercih ediyoruz onun için? Ne dersiniz?

Nermin GÜday Kaçar

TEFTİŞ

Üniversiteyi bitirdikten sonra İçişleri Bakanlığının açtığı sınavları kazanmış, müfettiş olarak atanmışım. Çok idealist ve enerjiktim.

Hizmet aşkıyla yanıp tutuşuyordum. Bana devletim tarafından sağlanan eğitim hizmetinin karşılığını verebilmek için ne iş verilirse verilsin hemen yapıyordum.

Uzun bir süre geçtikten sonra beni de artık teftiş için göndermeye başlamışlardı. Gideceğim yeni görev yeri yeni kurulan bir ilçenin belediye teftişiydi. Evrakları postayla göndermek istemişler fakat ben yerinde inceleme yapmak istemiştim. Gitme zamanı yaklaştıkça heyecanlanıyordum.

Belediyenin aracı kamyonet ilçenin bağlı olduğu K... dan almaya gelmişti. Yollar bozuk ve toz toprak içindeydi. Kamyonet, yolda ilerlerken ara ara öksürük krizine tutulmuş gibi tekliyordu. Dura kalka çıktığımız yolculuk, güç bela ilçede sona erdi. Tahminim doğru çıkmıştı; burası birkaç bakkal dükkânı ve bir kahvehaneden ibaret, Anadolu'nun bağırsak yanık insanlarının yaşadığı küçük bir yerdi.

Belediyeye gelmiştik. Eski bir binayı tamir ettirmeye çalışmışlardı fakat yine de değişiklik yok gibiydi. Tabela asılmamış, kapının girişinde duvara dayalı duruyordu. Otelin olmadığı kasabada, bana binanın içinde

bir oda hazırlamaya çalışmışlardı.

Odanın içinde köşeye kurulmuş saç odun sobasıyla onun tam karşısında duran tahta karyola ile tahta masadan ibaretti. Böyle bir yerde bu kadarını bulmak bile mucize sayılırdı. Belediyenin odacısı ve kamyonetin şoförü aynı kişiydi. Sobayı yaktıktan sonra biraz bekledi ve başka ihtiyacım olup olmadığını sorduktan sonra gitti.

Tek başına kalmıştım binada. Biraz oturdum oyalandım. Gece çok uzun olduğu için vakit geçmiyordu. En iyisi uyumaktı. Hazırlanan yatağa yattım. O sırada sobanın içindeki odunlar yanmış, ateşin söndüğünü de fark etmemişim.

Yorganı üzerime
çektim ısınmaya çalış-
tım. Yattığım anda
çok pis bir kokuyla
yorganı üstümden
attım. Fakat bu kez de
titremeye başladım. O
geceyi “aç- kapat” şek-
linde geçirdim.

Ertesi sabah görevli
geldiğinde saygıyla;

“Müfettiş Bey, dün
gece rahat uyuyabil-
diniz mi?” diye sordu-
ğunda “ Çok üşüdüm
dün gece.” dedim.

“Eğer yorgan az gel-
diyse bir tane daha
getireyim size.” demez
mi.

Sanırım yün yıkan-
mamıştı ve o kokuyla
gece boyu mücadele
etmiştim.

“Burada battaniye
satan dükkân varsa
bana üç dört tane bat-
taniye alıverin size
zahmet.”

Cebimden çıkardı-
ğım parayı verdiğim
adam bana şaşkın
şaşkın bakarak çıktı
odadan. O yorganı
yapabilmek için kaç
kişi emek harcamıştı.

İlçe halkı yüreğini
ortaya koymuş olma-
lıydı yaşanılır bir şehir
yapmak için.

Neredeyse emekli-
liğim geldi. Ondan
sonra bir sürü ilçeye
teftişe gittim. Aynı
heyecanla görevimi
yerine getirdim. Buna
benzer bir sürü anım
oldu. Kâh ağladım,
kâh güldüm. Çalışma
azmimi hiç kaybetme-
dim. Kaybedeceğimi
de sanmıyorum.
Vatanım ve milletim
için her yere giderim
seve seve.

Harika Ufuk

MORCİVERT RADYO

Bir kamu kuruluşunda memur olarak çalışıyordum. Sabah sekiz buçuk akşam beş buçuk arasındaki yoğun tempoda kendime ayıracak zamanım bile yoktu. O saatten sonra eve gelmek, yemek yapmak, sofrakurmak, yemekten sonra eşimle çayımızı veya kahvemizi içmek, televizyon seyretmek, ertesi gün giyeceğimiz kıyafetleri ütöleyip hazırlamak derken gecenin 23'ünü geçirip 24'üne doğru uzanıyorduk. Sabah erken kalkıp kahvaltı hazırlamak, bulaşıkları çalkalayıp makineye dizmek, alelacele giyinip artık alışkanlık haline getirdiğim makyajımı yapıp sokağa fırlamak... Her gün aynı iş, aynı yüzler... Rutin yaşama alışmak bazen huzurlu

kılar insanı, bazen de bıktırır.

"Emekli olsam da dinlensem!" diye mırıldanmaya ve emekli-lik hayalini kurmaya başladıktan kısa bir müddet sonra emekli olmak için dilekçemi yazdım. Öyle ya otuz yıl çalıştıktan sonra evde oturmak önceleri tatil gibi beni sevin-diriyordu. Bir süre sonra sıkılmaya başladım. Her gün gideceğim bir işim olmayınca boşlukta kaldım. Önce Belediye'nin açtığı kısa adı Seymer olan Meslek Edindirme Kurslarına yazıldım. Takı Tasarımı, Ebru Sanatı, Resim, Diksiyon, Ahşap Boyama derken bir süre Almanca, İngilizce; bir süre de Web Tasarımı kurslarına devam ettim. İçlerinden en hoşuma

giden takı tasarımı kursu oldu. Hızımı alamadım onlarca kolye, küpe, bilezik yaptım. Önceleri her kıyafetim için ayrı ayrı takılar yaptım. Sonra eşe dosta hediye ettim. Bir süre sonra sıkıldım bu işten... Daha başka uğraşlar aramaya başladım.

Bizim apartmanın beşinci katında oturan bir komşumuz vardı. Edebiyat öğretmenliğinden emekli olmuştu. Yıllardır şiir yazıyordu. Edebiyat dergilerinde ve her gün aldığımız gazete-lerden birinde de köşe yazarıydı. On iki tane de kitap çıkarmıştı. Yazdıklarının çoğu şiir olmakla birlikte hikâyeleri ve romanları da vardı.

Ödülleri de çoktu. Zaman zaman elindeki plaketiyle gülümseyen fotoğrafları ile gazetelerde, dergilerde sıkça boy göstermekteydi. Bir gün ona sabah kahvesine gittim. Şiir yazdığımı söyledim. Lise dönemindeki her genç gibi kanımızın coşkun aktığı dönemde birkaç karalamam olmuştu. Kadıncağız benimle ilgilendi. Eğitimci olduğu için bendeki iç sıkıntısını da fark etmişti. Destek olmak amacıyla şiirlerimi görmek istedi. Mürekkebi bile solmuş, yaprakları yıpranmış defterimle bir gün kapısını çaldım. O, şiirlerime bakarken ben de onun yüzünü inceliyordum. İfadesizdi. "Yeliz Hanım, güzel duygularla yazmışsınız ancak şiir olması için imge gerekir. Bazılarını kafiye yazmaya çalışmışsınız. Kafiye sandığınız ses benzerlikleri redif maalesef... Hece sayıları da tutmuyor. Duygularınızı güzel ifade edebilmek için bol bol şiir

okumalısınız. Ben size birkaç edebiyat dergisi vereyim; onları okuyun ama en az bir dergiye abone olmalısınız ki şairleri takip edip onlardan bir şeyler kapabilesiniz. Şair olmanın baş şartı dilini iyi bilmek ve doğru kullanabilmektir." dedi.

Saçmalık... Ben Türkçe konuşmuyor muyum? Dilimi bilmiyor muyum da dergi okuyayım? Dergi, bana anadilimi mi öğretecek? Laf işte hem neden abone olacaktım ki! Ben işletme fakültesi mezunuyum. Bu zamana dek çok şiir okudum. Dergiye verilecek para gereksiz... Tabii yaşına hürmeten söylemedim bunları ona ama çok bozuldum. Neyse... Uzun bir süre uğradım evine...

Günün birinde devamlı aktif olduğum Sosyal Paylaşım Sitesinde tesadüfen bir özel radyonun linkini gördüm. Arkadaşlarımdan biri beni de etiketlediği için link sayfama

düşmüştü. Akşam yayın varmış. Linke tıkladım, yorumlanan şiirleri dinlemeye başladım.

Derken bir gün radyoda komşumun şiirinin okunduğuna tanık oldum. Kendi yollamamış. Yorumcu beğendiği için o şiiri seslendirmiş. Kendine söyledim, hoşuna gitti.

- Şiirinizi dinledim Morcivert radyoda... Kutlarım.

- Teşekkür ederim. O radyoyu bilmiyorum. Şiir de göndermedim. Nasıl oluyor bu?

- Radyodaki şiir yorumcusu sizin şiirinizi internetten okumuş, beğenmiş, seslendirmiş. Dinledim, çok beğendim.

- Bakın aklıma ne geldi. Madem dergi okumak istemiyorsunuz o halde bu radyoyu takip edin. Size faydalı olabilir. Ustalardan okunan şiirlere dikkat edin. Bir şeyler kapabilirsiniz.

- Elbette... Üye olacağım. Akşam dokuzdan veya ondan sonra yayını dinlerim. İşim yok. Eşim de bazen hastanede gece nöbetine kalıyor. Çocuklar farklı şehirlerde okuyorlar. Kızı da yeni everdik. Anlayacağınız artık boş vaktim çok.

O akşam kaydoldum radyoya... Sunucular "Hoş geldiniz Yeliz Hanım!" dedikçe bir kasılıyordum ki sormayın. Sunucu, yorumcu Zafer Hoşaf Bey "Şu anda bizi bütün Türkiye dinliyor." dedi. Düşündüm ulusal kanalları bile bütün Türkiye izlemiyorken Niğde ilimizdeki evden yapılan bir yayın nasıl bu kadar dinlenebilir ki! Gerçi televizyondaki hangi

kanalı izlesem sunucuların sözleri aynıydı: "Şu anda bizi bütün Türkiye izliyor."

Madem izleyicisi bu kadar çok fırsat bu fırsat adımı duyurmanın tam vakti! Bari bir şiir göndereyim dedim. Şair komşum şiirimi pek beğenmişti ama olsun. O, sanki bilirkişi mi? Boş versene sen! Şiirim şuydu:

Sevgilim
Sevgilim ben seni çok sevdim,
Sen beni hiç sevmedin
Ama yine de sevgilim diyorum sana!
Kavuşmak istiyorum,
Kollarını aç bana!
Ağlıyorum yüzüme baksana,
Allah aşkına!
Bunu yazan: Yeliz Semiz

Morcivert
Radyonun sunucusu bin bir övgü ile şiirimi okudu. Sohbet panelindekiler alkış ve kalp emojileri gönderdiler. "Yüreğine sağlık!" dediler. Artık şair olmuştum. On kişilik hayran kitlem de vardı. Konu komşuya

haber veriyordum. "Akşam şiirim okuncak. Mutlaka dinleyin!" diye... Dinleyip dinlemediklerini bilmiyorum ama kendileri bilirler artık. Bu, onların kaybı elbette!

Yeni şiirler yazmam lazımdı. Bir çiçekle yaz gelmezmiş. Bir şiirle de şair olunmaz elbette... Bir türlü ilham gelmiyordu. Şairliği zirvede mi bıraksam diye düşündüm ama kısa sürede vaz geçtim. Yeni şiire gerek yoktu. Bu şiiri tornistan edecektim. Adını da değiştirecektim tabii...

Aşkım
Aşkım, ağlıyorum yüzüme baksana,
Canım kollarını aç bana,
Kavuşmak istiyorum sana...
Ne olursun Allah aşkına,
Dön sevgilim dön bana!
Sevgilim ben seni çok sevdim,
Sen beni hiç sevmedin
Ama yine de sevgilim diyorum sana!

Yazan: Şair Yeliz Semiz

Akşam Morcivert
Radyoda okunan bu
şiirim yine çok beğenildi. Sohbet paneli alkıştan yıkıldı desem yalan olmaz. Sunucu beni anlatırken o kadar çok övüyordu ki "Acaba başka bir Yeliz Semiz daha var mı?" diye düşünüyordum. O müstesna şair bendim ben... "Hey yavrum hey Ortadoğu'nun, Balkanlar'ın en iyi şairi Yeliz Semiz geliyor. Yol açın!" diye bağırarak tellalları görüyordum düşümde...

İlham denen şey her neyse uğramıyordu bana... Ben şairdim, hayran kitlem vardı. Şiirim okunduğunda "Yüreğine sağlık!" ve "Bravo!" yazıyorlardı panele... Beğeniliyordu şiirlerim yani... Gençlik yıllarımda yazdığım şiirlerden seçerek gönderiyordum. İsterseniz sizlerle de paylaşayım.

Aşk
Aşk bir sudur,
İç iç kudur.
Benim aşktan anladığım da budur.
İçmezsen aşk denilen suyu,

Kudurmazsın ömür boyu...
Bunu yazan: Yeliz Semiz
Şairlikte eskidir bilesiniz.

Şairlik benim işim... Adım bile kafiye... Rahmetli anneme ve babama şükranlarımla beraber birer Fatih'e yolladım.

Yorumcu bazı şiirleri klip haline getiriyordu. Rica ettim. Sağ olsun "Olmaz." demedi. "Biraz daha uzun bir şiir seçelim." dedi. Benim şiirlerim bu kadar işte nasıl uzatabilirim ki! Sonra aklıma başka şairlerden dizeler almak fikri yerleşti. Kim anlayacak ki! Gerçi bir tanesini komşum şair kadına gösterdim "Yeliz Hanım, bu intihal..." dedi. "İntihal" her ne demekse! Radyoda okunduğunda yine alkışlandım. Bu iş tutar canım! Bir örnek sunayım:

Hikâyem
Önce hafiften bir rüzgâr esiyor;
Yavaş yavaş sallanıyor

Yapraklar ağaçlarda;
Uzaklarda, çok uzaklarda,
Sucuların hiç durmayan çingirakları
Şehrimi dinliyorum, gözlerim aralık...
Kırmızı bir kuştur soluğum
Kumral göklerinde saçlarının
Seni kucağıma alıyorum
Karam, karam
Kaşı karam, gözü karam, bahtı karam
Sıla kokar, arzu tüter
İlgıt ılgıt buram buram.
Benim doğduğum köylerde
Kuzey rüzgârları eserdi
Ve bu yüzden dudaklarım çatlıktır
Öp biraz!
Bir hikâyeye bilir söylerim
Dost yıldızlara karşı ve sabaha doğru
Bu hikâyenin bir ucu sendedir.

Kurtarmak isterim kur-
tarmak isterim

Bütün uçurtmaların ipi
elindedir.

Yeliz Semiz

Kim bilecek
bu şiirin Orhan Veli,
Gülten Akın, Cemal
Süreya, Cahit Külebi
ve Bedri Rahmi
Eyüboğlu karışımı
olduğunu! Morcivert
radyoya yolladım.
Yorumcu Bey çok
beğendi. "Yeliz Hanım,
bu ne güzel bir şiir
böyle... Diğerleri de
çok güzeldi ama bu
şiiriniz bambaşka
olmuş. Harika bir
şiir... Hayran oldum.
Hani benden klip
yapmamı istemiştiniz
ya buna klip yapalım."
dedi. O hafta bu şii-
rimle "Haftanın şairi"
seçildim. Kim tutar
beni! Daha da komşu
kadına gösterirsem iki
olsun!

Hani bir zaman-
lar bir Grup Raptiye'de
rap şarkıcısı bir kız
vardı. Doksanlarda
Anadolu'dan
İstanbul'a artist

olmaya kaçan kızları
ve o kızların yaşa-
dıklarını anlatan
dramatik bir şar-
kıydı. Kız, "Haftaya
kalmaz artizim anne!"
diyordu. "Hey kom-
şular, bilhassa üst
kattaki şair kadın, rad-
yocular, dostlar, düş-
manlar, kıskançlık-
tan çatır çatır çatla-
yanlar ve bütün şairler
beni iyi dinleyin. Ben
de haftaya kalmaz en
mükemmel şairim ha!"